

VERKEFNIÐ

Frá opnun 2013 hefur sýning Slökkviminjasafns Íslands í Ramma vakið eftirtekt fyrir umfang, einstaka safnmuni og uppgerða slökkvibíla. Síðustu árin hefur sýningin þó yfirleitt verið lokuð og hvorki auglýst né kynnt fyrir ferðamönnum, enda er sýningin í umsjón fáeinna slökkviliðsmanna sem eru í fullu starfi á öðrum vettvangi.

Verkefnið felst í því að Byggðasafnið yfirtaki sýninguna og hafi hana opna alla daga. Þá er ætlunin að stækka sýninguna með því að setja inn slökkvibíla frá Varnarliðinu sem hafa nýlega bæst við safnkost Byggðasafnsins og gera sýninguna nútímalegri, áhuga-verðari og staðbundnari. Þá felur verkefnið í sér að bæta aðgengi og kynna sýninguna betur.

Það er í sjálfu sér ekki á könnu Byggðasafnsins að halda uppi og bera ábyrgð á sýningu um sögu slökkviminja á Íslandi. Hins vegar er staðan sú að sýningin er í húsi safnsins og gæti orðið vinsæl. Þá liggur fyrir að sýningin verður staðbundnari og mun fjalla að stórum hluta um sögu þessa svæðis með stækkun sýningarinnar.

Yfirtöku sýningarinnar má líta á sem tímabundið reynsluverkefni án mikillar áhættu og fjárútláta.

MARKMIÐ

Að nýta glæsilegan safnkost og rúmgott húsnæði til að koma upp og opna sýningu sem á hvergi sinn líka hér á landi og þótt víðar væri leitað.

Að nýta staðsetningu við hlið Reykjanesbrautar til að vekja athygli á sýningunni og ná upp aðsókn sem stendur a.m.k. undir kostnaði við sýningarhaldið, rekstur og leigu á húsnæðinu.

FRAMKVÆMDIR

Ákveðnar framkvæmdir við húsnæðið eru nauðsynlegar til þess að ný og endurgerð sýning verði að veruleika.

Opna þarf á milli geymsluhluta Safnamiðstöðvar og Slökkviminja-sýningar og setja upp nýja milliveggi til að loka af sýningarsalina.

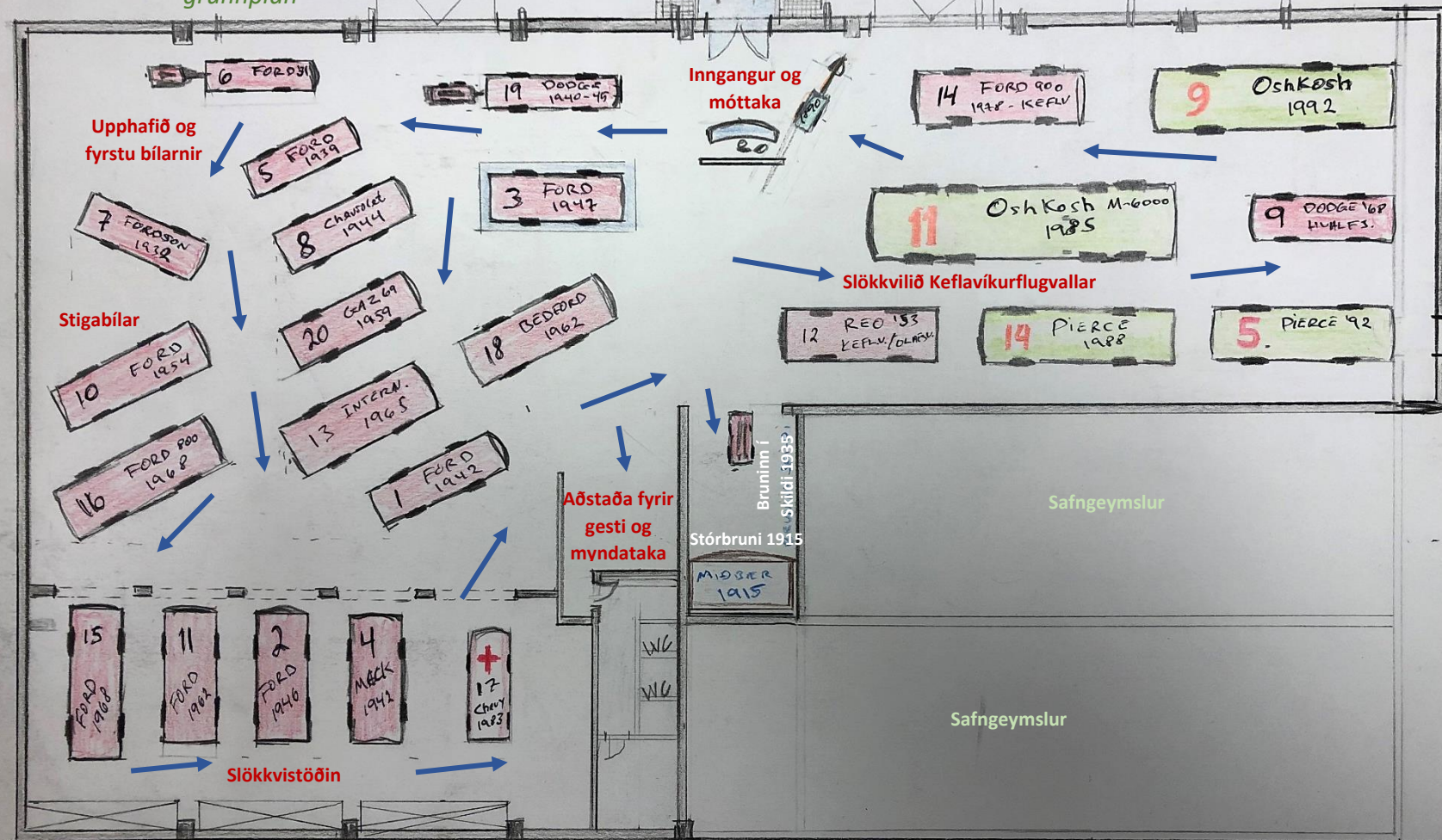
Loka og skipuleggja geymslurými hússins upp á nýtt.

Breyta aðkomu að húsinu og bæta andlit sýningarinnar út á við með því að gera nýjan áberandi og aðlaðandi inngang fyrir gesti.

Endurgerð og stækkuð slökkviminjasýning BYR 2020

grunnplan

SÝNINGIN

Á núverandi sýningu er einstakt úrval slökkvibíla og tækja sem segja sögu slökkviliða á Íslandi frá upphafi. Elsta dælan er frá 1890 en yngsti bíllinn er frá 1982. Alls eru á sýningunni 20 slökkvibílar sem allir eru í góðu standi og áhugaverðir sýningargripir. Elsti bíllinn er árgerð 1931. Þá er einnig mikið úrval tækja, búnaðar, fatnaðar og myndefnis. Sýningin stendur á um 1.200 fm svæði en engu að síður er helsti ágalli sýningarinnar að bílar og tæki standa of þétt saman og er ekki stillt upp þannig að safngestir eigi auðvelt með að lesa söguna út úr sýningunni. Einnig þarf textagerð og framsetning á myndefni að vera nútímalegri. Í endurgerð sýningarinnar verður leitast við að bæta úr þessum þáttum. Bílum verður raðað upp á nýtt og búinn til söguás sem safngestir geta fylgt, sett verður upp sérstök sýningarlýsing ásamt því að bætt verður við lifandi myndefni og hljóðmyndum sem lífga munu sýninguna enn frekar.

Þá verður sýningin stækkuð verulega með fjórum bílum frá Slökkviliði Keflavíkurflugvallar sem áður voru notaðir af Varnarliðinu. Stækkunin nemur nærri 600 fm og gerir ekki aðeins kleift að bæta þessum bílum við, heldur mun rýmka verulega um sýninguna í heild. Sýninginn verður um leið staðbundnari því stækkunin er eingöngu með bílum af svæðinu sem bætast við aðra bíla safnsins og bíla sem tengjast sögu Varnarliðsins. Að því ógleymdu að Slökkviliðið af Vellinum er einstakt að mörgu leyti.

Á sýningunni verður áfram líkan af miðbæjarbrunnum í Reykjavík árið 1915. Þá verður bætt við veglegri innsetningu um brunann skelfilega í Skildi í Keflavík árið 1935.

KOSTNAÐUR

Þegar rætt er um að yfirtaka sýninguna er rétt að undirstrika að þá er ekki átt við yfirtöku á kostnaði eða ábyrgð sem ekki er þegar til staðar miðað við núverandi aðstæður. Byggðasafnið á tvo slökkvibíla á sýningunni auk þess að eiga fjóra stærstu bílana sem koma frá Keflavíkurflugvelli. Þá er stærstur hluti annarra slökkvibíla og tækja fengin að láni í gegnum lánasamninga við Byggðasafnið sem um leið ábyrgist varðveislu þeirra. Einnig greiðir safnið nú þegar innri leigu fyrir húsnæðið og annan rekstrarkostnað, s.s. hita, rafmagn og öryggisþjónustu. Safnið ábyrgist góða umgengni um safngripina og tryggir eðlilegt og nauðsynlegt viðhald en ábyrgist ekki stórtjón vegna óviðráðanlegra orsaka eins og stórbruna eða annarra hamfara.

Breytingar á húsnæðinu hafa ekki verið hannaðar ennþá en felast fyrst og fremst í nýjum inngangi, breytingum á milliveggjum og tilfærslu á lögnum. Sá kostnaður hlýtur alltaf að verða í óverulegu hlutfalli við heildarkostnað slíkrar sýningar.

Hönnun og stækkun sýningar tekur mið af þeim styrkjum sem fást í verkefnið.

Aukinn rekstrarkostnaður nemur um 650.000 kr. á mánuði til að standa straum af afgreiðslu og móttöku gesta.

TEKJUR

Gert er ráð fyrir að USK standi straum af kostnaði við breytingar á húsnæðinu og nýjum inngangi.

Safnið sótti um 2,5 m.kr. styrk úr Safnasjóði á þessu ári. Þá hefur safnið 2,0 m.kr. til umráða á þessu ári í uppsetningu sýninga. Byggðasafnið er einnig í viðræðum við forsvarsmenn Isavia um gerð samstarfssamnings sem næði bæði til sýningarinnar og verkefnis um söfnun Varnarliðseigna. Til umræðu hefur komið að Isavia styrki sérstaklega þann þátt sýningarinnar sem snýr að Slökkviliði Keflavíkurflugvallar. Safnið hefur nýlega tekið við tveimur bílum frá Isavia auk búnaðar og muna.

Gert er ráð fyrir að styrkir standi straum af kostnaði við uppsetningu sýningarinnar sem slíkrar og gerð kynningarefnis.

Ekki getur talist óeðlilegt að aðgangseyrir að svo veglegri og einstakri sýningu verði um 1.800 kr. í byrjun og síðar hækkaður í 2.000 kr. ef vel tekst til. Þannig má áætla að tekjur verði um 9 m.kr. á ári miðað við að borgandi gestir verði um 5.000. Hins vegar má telja raunhæft miðað við staðsetningu, umfang og hversu sérstæð sýningin er að borgandi gestir verði a.m.k. 20.000 innan fárra missera. Miðað við það, og hækkun á aðgangseyri í 2.000 kr., ættu árlegar tekjur að geta numið allt að 40 m.kr. á ári þegar fram í sækir.

KYNNING

Gert er ráð fyrir sýningin höfði til fjölbreytts hóps gesta; erlendra og innlendra ferðamanna, heimafélks, einstaklinga og hópa, fjölskyldna og skólahópa. Lögð verður sérstök áhersla á að auka upplifun yngri gesta.

Mikilvægt er að hafa í huga varðandi kynningu á sýningunni að allur árangur af markaðssetningu mun óhjákvæmilega ráðast af gæðum vörunnar, þ.e. hversu vel tekst við að gera sýninguna áhugaverða og spennandi. Það mun auðvelda alla kynningu ef sýningin er vel heppnuð. Sýningin er langhlaup og ekki óeðlilegt að það taki einhvern tíma að koma henni almennilega á kortið.

Engu að síður er nauðsynlegt að huga að því að koma sýningunni á framfæri frá opnun. Það verður m.a. gert með eftirfarandi hætti:

- sett verður upp sérstök facebook-síða sýningarinnar
- sýningin verður kynnt á vefjum safnanna og Reykjanesbæjar
- hönnun, prentun og dreifing á kynningarbæklingi
- stuttar áminningar í útvarpi
- fá viðtöl og umfjöllun um sýninguna í fjölmiðlum
- staðsetning nýtt með áberandi auglýsingum á þeirri hlið byggingarinnar sem snýr að Reykjanesbraut
- nýr inngangur vekji sérstaka athygli á sýningunni

